

НАРЕДБА № 41 ОТ 4 АВГУСТ 2008 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ НА ВОДАЧИТЕ НА АВТОМОБИЛИ ЗА ПРЕВОЗ НА ПЪТНИЦИ И ТОВАРИ И ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАЧАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

*Издадена от Министерството на транспорта
Обн. ДВ. бр.73 от 19 Август 2008г.*

**Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С тази наредба се определят условията и редът за:

1. провеждане на курсове за начална квалификация на кандидатите за придобиване на карта за квалификация на водача;
2. провеждане на курсове за периодично обучение на кандидатите за придобиване на карта за квалификация на водача;
3. извършване на регистрация и издаване на удостоверение за регистрация на лицата, организираци и провеждащи курсове за обучение на кандидатите за придобиване на карта за квалификация на водача;
4. организиране и провеждане на изпитите на кандидатите за придобиване на начална квалификация.

Чл. 2. (1) Водачите на моторни превозни средства, за управлението на които се изисква свидетелство за управление на моторно превозно средство от категории и подкатегории C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D или D+E, когато с тези превозни средства се извършват обществени превози или превози за собствена сметка, трябва да притежават карта за квалификация на водача.

(2) Министърът на транспорта или оправомощено от него лице издава карта за квалификация на водача (приложение № 1) на лица, притежаващи удостоверение за професионална компетентност (приложение № 2), удостоверяващо началната квалификация или периодичното обучение на водача.

(3) Изискването за начална квалификация на водача е изпълнено, когато водачът притежава познания, придобити чрез посещения в курсове за обучение, и е положил успешно изпит.

(4) Водачите, придобили начална квалификация, подлежат на периодично обучение за усъвършенстване на познанията им на всеки 5 години.

Чл. 3. (1) Карта за квалификация на водача и удостоверение за професионална компетентност, издадени от държава - член на Европейския съюз, се признават за валидни на територията на Република България.

(2) Водачи - граждани на държава, която е член на Европейския съюз, чието обичайно пребиваване, както е дефинирано в чл. 14 на Регламент (ЕИО) № 3821/85 на Съвета от 20 декември 1985 г. относно контролните уреди за регистриране на данните за движението при автомобилен транспорт (ОВ, L 370/1985 г.), е в Република България, придобиват начална квалификация при условията и по реда на тази наредба.

(3) Водачи - граждани на държава, която не е член на Европейския съюз, придобиват начална квалификация при условията и по реда на тази наредба, ако предприятието, в което работят, е установено в Република България.

(4) Водачите на моторни превозни средства по ал. 1 и 2 преминават периодичното обучение в държавата - член на Европейския съюз, в която е обичайното им пребиваване или в която работят.

Чл. 4. (1) Водачи - граждани на държава, която е член на Европейския съюз, удостоверяват, че отговарят на изискванията за начална квалификация или периодично обучение:

1. с карта за квалификация на водача, или

2. със свидетелство за управление на моторно превозно средство, на което е маркиран кодът на Общността по чл. 10, параграф 2 от Директива 2003/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2003 г. относно начална квалификация и продължаващо обучение на водачи на някои пътни превозни средства за превоз на товари или пътници, за изменение на Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета и Директива 91/439/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 76/914/ЕИО на Съвета (ОВ, L 226/2003 г.) - Директива 2003/59/ЕО, издадени от компетентния орган на съответната държава.

(2) Водачи - граждани на държава, която не е член на Европейския съюз, които работят в предприятие, установено в държава - член на Европейския съюз, удостоверяват, че отговарят на изискванията за начална квалификация или периодично обучение:

1. с документ по ал. 1, или

2. с документа, предвиден в чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 881/92 на Съвета от 26 март 1992 г. относно достъпа до пазара при автомобилен превоз на товари в рамките на Общността до или от

територията на държава членка или при преминаване през територията на една или повече държави членки (ОВ, бр. 95/1992 г.), или
3. с национално удостоверение за професионална квалификация, признато за валидно на територията на държавите - членове на Европейския съюз.

Чл. 5. Карта за квалификация на водача не се изисква:

1. при извършване на превози на пътници и товари с превозни средства с конструктивна максимална скорост не по-висока от 45 km/h;
2. при извършване на превози на пътници и товари, извършвани от Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на извънредните ситуации, Държавна агенция "Национална сигурност", държавните предприятия "Строителство и възстановяване", "Транспортно строителство и възстановяване" и "Съобщително строителство и възстановяване", свързани с изпълнението на нормативно определените им публични задачи, както и от съюзнически и/или чужди въоръжени сили, преминаващи през територията на Република България и пребиваващи на нея;
3. при извършване на превози на пътници и товари при бедствия, аварии и други извънредни ситуации;
4. за управлението на превозни средства, използвани за обучение на кандидати за придобиване на свидетелство за управление на моторно превозно средство или карта за квалификация на водача;
5. за управлението на превозни средства, преминаващи през пътни изпитания за целите на техническото развитие, ремонт или поддръжка, или нови или възстановени превозни средства, които още не са пуснати на пазара;
6. за управлението на превозни средства, използвани за лична употреба, с нетърговска цел;
7. за управлението на превозни средства, превозващи материал или оборудване, необходими на водача за извършване на неговата основна дейност.

Чл. 6. Превозните средства се управляват от водачи, които отговарят на изискванията за минимална възраст и начална квалификация, както следва:

1. превозни средства от подкатегории C1 и C1+E - от водачи, навършили 18 години, които са придобили началната си квалификация в курсове за обучение по чл. 16, ал. 2 или в курсове за ускорено обучение по чл. 16, ал. 3;
2. превозни средства от категории C и C+E:
 - а) от водачи, навършили 18 години, които са придобили началната си квалификация в курсове за обучение по чл. 16, ал. 2, или
 - б) от водачи, навършили 21 години, които са придобили началната си квалификация в курсове за ускорено обучение по чл. 16, ал. 3;
3. превозни средства от подкатегории D1, D1+E - от водачи, навършили 21 години, които са придобили началната си квалификация в курсове за обучение по чл. 16, ал. 2 или в курсове за ускорено обучение по чл. 16, ал. 3;
4. превозни средства от категории D и D+E:
 - а) от водачи, навършили 21 години, които са придобили началната си квалификация в курсове за обучение по чл. 16, ал. 2 или в курсове за ускорено обучение по чл. 16, ал. 3 - при извършване на превози по автобусни линии, чийто маршрут на движение е до 50 km;
 - б) от водачи, навършили 23 години, които са придобили началната си квалификация в курсове за ускорено обучение по чл. 16, ал. 3.

Глава втора.

РЕГИСТРАЦИЯ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ НА КУРСОВЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ВОДАЧИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КАРТА ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ВОДАЧА

Чл. 7. (1) Курсове за обучение на водачи за придобиване на начална квалификация и за усъвършенстване на познанията им (периодично обучение) се организират от търговци и юридически лица с нестопанска цел, от професионални училища, професионални гимназии, професионални колежи, средните общообразователни училища с професионални паралелки, както и висшите училища, които притежават удостоверение за регистрация.

(2) Лицата по ал. 1 организират и извършват обучението в учебни центрове при условията и по реда, предвидени в тази наредба.

(3) Регистрацията по ал. 1 се извършва от Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация", където се води регистър.

(4) Лицата по ал. 1 трябва да разполагат с учебни кабинети, преподаватели, учебни площадки, превозни средства и средства за провеждане на практически упражнения, които осигуряват извършването на обучението и спазването на учебната документация за обучение на кандидатите за придобиване на карта за квалификация на водача.

Чл. 8. (1) За вписване в регистъра по чл. 7, ал. 3 лицата по чл. 7, ал. 1 подават заявление по образец (приложение № 3) до изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация", към което прилагат:

1. актуално удостоверение за вписване в търговския регистър, съответно документ за актуална съдебна регистрация или копие на акта за създаването на професионалното училище, професионалната гимназия, професионалния колеж, средното общообразователно училище с професионални паралелки или на висшето училище;
2. декларация, че за тях не е открита процедура за обявяване в несъстоятелност - за лицата, регистрирани по реда на Търговския закон;
3. документ за платена държавна такса за извършване на регистрация и за издаване на удостоверение за регистрация съгласно Тарифа № 5 за таксите, които се събират в системата на Министерството на транспорта;
4. копие на документ за собственост или договор за наем на помещенията и учебните площадки, в които се намира центърът за квалификация на водачите;
5. списък на преподавателите, който съдържа ЕГН на преподавателите, номера и датата на дипломата за завършено образование, номера и датата на свидетелството за управление на моторно превозно средство;
6. свидетелства за съдимост на преподавателите;
7. копие на дипломите за завършено образование на преподавателите;
8. документи, удостоверяващи стажа на преподавателите по чл. 12, т. 4 и 5;
9. списък на превозните средства, с които ще се извършва обучението, съдържащ регистрационния номер, марката, модела, идентификационния номер, категорията на превозните средства;
10. копие на документ за собственост или договор за наем или лизинг за превозните средства, с които ще се извършва обучението;
11. копие на свидетелствата за регистрация и контролните талони към знака за периодичен преглед за проверка на техническата изправност на превозните средства, с които ще се извършва обучението;
12. копие на застраховка на местата за сядане в превозните средства, с които ще се извършва обучението за категория С и подкатегория С1 - всички места за сядане, за категория D и подкатегория D1 - не по-малко от осем от местата за сядане.

(2) Лицата по чл. 7, ал. 1 прилагат към заявлението за извършване на регистрация освен документите по ал. 1 и учебна документация, по която ще извършват обучението, както и масив от изпитни въпроси, които ще бъдат включвани в тестовете за провеждане на изпитите за придобиване на начална квалификация.

(3) Учебната документация по ал. 2 съответства на изискванията, предвидени в Приложение I към Директива 2003/59/ЕО, и съдържа:

1. стандарт за обучение;
2. учебен план;
3. модули за обучение.

(4) Стандартът за обучение съдържа:

1. обща характеристика и съдържание на обучението;
 2. описание на задължителната документация, която води и издава учебният център при организиране и провеждане на обучението;
 3. организационно-методически изисквания към обучението;
 4. описание на начина за установяване на съответствието на квалификацията на преподавателите с изискванията по раздел 5 от Приложение I от Директива 2003/59/ЕО;
 5. описание на техническото оборудване в учебните кабинети и на дидактическите материали;
 6. описание на системата за текущ контрол по време на обучението и съдържанието на изпитите.
- (5) Учебният план съдържа разпределението на учебните часове по модули и по съответните теми в тях.
- (6) В модулите за обучение се определят основните цели и подцели на обучението, описанието на учебното съдържание, преподавателските подходи, използваните дидактически материали и учебно-технически средства, системата за текущ контрол и оценяване.
- (7) Масивът от изпитни въпроси по ал. 2 съдържа не по-малко от 1000 въпроса за първата част на изпита и не по-малко от 300 отворени въпроса за втората част на изпита. Изпитните въпроси трябва да обхващат всички теми от учебната документация, така че чрез тях да могат да се проверяват знанията на водачите.

Чл. 9. (1) При непълноти на представените документи по чл. 8 Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" писмено уведомява заявителя в 10-дневен срок от подаване на заявлението и дава срок за отстраняването на непълнотите.

(2) В 14-дневен срок от подаване на заявлението или от отстраняване на непълнотите по ал. 1 изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" или оправомощено от него длъжностно лице утвърждава учебната документация и масива от изпитни въпроси, извършва регистрацията и издава удостоверение за регистрация на лице, което отговаря на изискванията на наредбата.

- (3) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" отказва със заповед регистрацията на лице, което не отговаря на някое от изискванията на наредбата или не е приложило изискваните документи към заявлението си.
- (4) Заповедта по ал. 3 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 10. (1) В регистъра по чл. 7, ал. 3 се вписват:

1. пореден номер и дата на регистрацията;
 2. наименование, седалище и адрес на управление на търговеца или на юридическото лице с нестопанска цел или адрес на професионалното училище, професионалната гимназия, професионалния колеж, средното общообразователно училище с професионални паралелки или висшето училище;
 3. код по БУЛСТАТ, съответно ЕИК;
 4. номер на издаденото удостоверение за регистрация;
 5. данни за превозните средства, с които се извършва обучението:
 - а) регистрационен номер;
 - б) идентификационен номер;
 - в) марка и модел;
 6. дата на заличаване на регистрацията и основанието за това.
- (2) Искане за изменение и допълнение в регистъра и в удостоверението за регистрация се прави в 30-дневен срок от промяната на обстоятелствата, които подлежат на вписване.
- (3) Лицата по чл. 7, ал. 1 подават заявление по образец (приложение № 4) за изменение или допълнение в регистъра и в удостоверението за регистрация, към което прилагат документите, удостоверяващи извършената промяна, както и документ за платена такса съгласно Тарифа № 5 за таксите, които се събират в системата на Министерството на транспорта.
- (4) Изменението и допълнението в регистъра и в удостоверението за регистрация се извършват в срок до 14 дни от датата на подаване на заявлението по ал. 3.

Чл. 11. (1) Правото да се организират курсове за обучение на водачи за придобиване на начална квалификация и за усъвършенстване на познанията им се прекратява и лицето по чл. 7, ал. 1 се заличава от регистъра:

1. по решение на органа, извършил регистрацията:
 - а) когато регистрацията е извършена въз основа на неистински документи или на документи с невярно съдържание;
 - б) при системни нарушения на условията и реда за извършване на обучението;
 2. по молба на притежателя на удостоверението за регистрация;
 3. с прекратяване на търговеца или на юридическото лице с нестопанска цел.
- (2) Зачищането от регистъра се извършва с мотивирана заповед на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация", която подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава трета. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Раздел I.

Изисквания към преподавателите и към превозните средства, с които се провежда обучението

Чл. 12. Преподавателите, които провеждат обучението, отговарят на следните изисквания:

1. притежават свидетелство за управление на моторно превозно средство;
2. имат най-малко средно образование;
3. не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;
4. имат не по-малко от 3 години стаж в областта, в която ще преподават;
5. имат не по-малко 5 години стаж, като водачи на моторно превозно средство за съответната категория - за преподавателите по практическо обучение.

Чл. 13. (1) Превозните средства, използвани при обучението, отговарят на изискванията по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 от Наредба № 37 от 2002 г. за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение (обн., ДВ, бр. 82 от 2002 г.; изм., бр. 42 и 96 от 2004 г., бр. 44 от 2006 г., бр. 3 от 2008 г. и бр. 57 от 2008 г.), както и на следните изисквания:

1. за категория С - моторно превозно средство от категория С с допустима максимална маса не по-малка от 12 000 kg и дължина не по-малко от 8 m, широчина не по-малко от 2,40 m, което може да достига скорост не по-малка от 80 km/h; с антиблокираща система на спирачната уредба, осемстепенна предавателна кутия; оборудвано с контролен уред за регистриране на данните за движението на

автомобилите и работата на екипажите (тахограф); товарното отделение е с формата на затворена кутия от непрозрачен материал с широчина и височина не по-малки от тези на кабината на автомобила; по време на обучението общата маса на автомобила трябва да бъде не по-малко от 10 000 kg; освен мястото на водача автомобилът има още две места за сядане;

2. за категория C+E:

а) съчленено пътно превозно средство с допустима максимална маса не по-малка от 20 000 kg и дължина не по-малко от 14 m, широчина не по-малко от 2,40 m, което може да достига скорост не по-малка от 80 km/h; с осемстепенна предавателна кутия; оборудвано с контролен уред за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите (тахограф); товарното отделение е с формата на затворена кутия от непрозрачен материал с широчина и височина не по-малки от тези на кабината на автомобила; по време на обучението общата маса на превозното средство трябва да бъде не по-малко от 15 000 kg; освен мястото на водача има още две места за сядане;

б) състав от пътни превозни средства с теглещо моторно превозно средство по т. 6 и прикачено ремарке с дължина не по-малко от 7,5 m; съставът от пътни превозни средства трябва да има допустима максимална маса не по-малка от 20 000 kg, широчина не по-малко от 2,40 m и да може да достига скорост не по-малка от 80 km/h; товарното отделение на ремаркетото е с формата на затворена кутия от непрозрачен материал с широчина и височина не по-малки от тези на теглещия автомобил; по време на обучението общата маса на състава трябва да бъде не по-малко от 15 000 kg;

3. за подкатегория C1 - моторно превозно средство от подкатегория C1 с допустима максимална маса не по-малка от 4000 kg, с дължина не по-малко от 5 m, което може да достига скорост не по-малка от 80 km/h; с антиблокираща система на спирачната уредба, оборудвано с контролен уред за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите (тахограф); товарното отделение е с формата на затворена кутия от непрозрачен материал с широчина и височина не по-малки от тези на кабината на автомобила; освен мястото на водача има още две места за сядане;

4. за подкатегория C1+E - състав от пътни превозни средства с теглещо моторно превозно средство по т. 8 с прикачено ремарке с допустима максимална маса не по-малка от 1250 kg; съставът трябва да бъде с дължина не по-малко от 8 m и да може да достига скорост не по-малка от 80 km/h; товарното отделение на ремаркетото е с формата на затворена кутия от непрозрачен материал, с широчина и височина не по-малки от тези на теглещия автомобил; по време на обучението общата маса на ремаркетото трябва да бъде не по-малко от 800 kg;

5. за категория D - моторно превозно средство от категория D с дължина не по-малко от 10 m, широчина не по-малко от 2,40 m, което може да достига скорост не по-малка от 80 km/h; с антиблокираща система на спирачната уредба, оборудвано с контролен уред за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите (тахограф);

6. за категория D+E - автобус по т. 10 с прикачено ремарке с допустима максимална маса не по-малка от 1250 kg, широчина не по-малко от 2,40 m; съставът от пътни превозни средства трябва да може да достига скорост не по-малка от 80 km/h; товарното отделение на ремаркетото е с широчина не по-малко от 2 m и височина не по-малко от 2 m; по време на обучението общата маса на ремаркетото трябва да бъде не по-малко от 800 kg;

7. за подкатегория D1 - моторно превозно средство от подкатегория D1 с допустима максимална маса не по-малка от 4000 kg, с дължина не по-малко от 5 m, което може да достига скорост не по-малка от 80 km/h; с антиблокираща система на спирачната уредба, оборудвано с контролен уред за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите (тахограф);

8. за подкатегория D1+E - състав от пътни превозни средства с теглещо моторно превозно средство по т. 12 с прикачено ремарке с допустима максимална маса не по-малка от 1250 kg, което може да достига скорост не по-малка от 80 km/h; товарното отделение на ремаркетото е с широчина не по-малко от 2 m и височина не по-малко от 2 m; по време на обучението общата маса на ремаркетото трябва да бъде не по-малко от 800 kg.

(2) Учебната площадка трябва да е с размери и оборудване, които позволяват извършването на обучение по темите от учебната документация.

(3) Учебните кабинети трябва да са оборудвани за провеждане на обучението, предвидено в учебната документация.

Раздел II.

Начална квалификация и периодично обучение

Чл. 14. (1) Лицата по чл. 7, ал. 1 провеждат обучението при спазване на учебната документация по чл. 8, ал. 2.

(2) Дневната натовареност на преподавателите не може да бъде повече от 10 учебни часа.

(3) Дневната натовареност на обучаваните лица не може да бъде повече от 8 учебни часа, от които практическото обучение не може да бъде повече от 4 учебни часа.

(4) Продължителността на един учебен час е 45 минути.

Чл. 15. (1) За всеки нов курс на обучение лицата по чл. 7, ал. 1 изготвят график за провеждане на обучението, който представят в съответната регионална дирекция "Автомобилна администрация" заедно със списък на лицата, които ще бъдат обучавани в конкретния курс.

(2) Преподавателите, провеждащи обучението, попълват дневник на присъствията и отсъствията на всяко обучавано лице.

(3) Лицата, провеждащи обучението, поддържат регистър на кандидатите за придобиване на удостоверение за професионална компетентност (приложение № 5). Регистърът се заверява от съответната регионална дирекция "Автомобилна администрация" при получаване на удостоверението за регистрация по чл. 7, ал. 1.

(4) Данните на кандидатите за придобиване на удостоверение за професионална компетентност се вписват в регистър преди началото на курса на обучение за придобиване на начална квалификация или на курса за периодично обучение. Данните на кандидатите за придобиване на професионална компетентност, които са обучени от друго лице по чл. 7, ал. 1, се вписват в регистъра преди началото на изпита.

(5) Регистърът се съхранява 5 години след датата, на която е записан последният кандидат. При прекратяване на дейността лицето по чл. 7, ал. 1 предава регистъра за съхранение в съответната регионална дирекция "Автомобилна администрация".

(6) До 5-о число на всеки месец лицето по чл. 7, ал. 1 изпраща до Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" информация за лицата, на които са издадени удостоверения за професионална квалификация през предходния месец. Информацията се изпраща по пощата и в електронен вариант и съдържа номерата на удостоверенията, трите имена и единния граждански номер на лицата, на които са издадени, както и вида на обучението, включително продължителността му.

Чл. 16. (1) Обучението за придобиване на начална квалификация е теоретично и практическо и може да бъде проведено преди или след като кандидатът е придобил правоспособност за управление на моторно превозно средство от съответната категория.

(2) Продължителността на обучението за придобиване на начална квалификация е не по-малко от 280 часа, от които не по-малко от 20 часа - за управление на автомобил от съответната категория.

(3) В предвидените в тази наредба случаи и без да се променят обемът и съдържанието на обучението за придобиване на начална квалификация, то може да бъде провеждано в курсове за ускорено обучение с продължителност не по-малко от 140 часа, от които не по-малко от 10 часа - за управление на автомобил от съответната категория.

(4) Обучението по управление на автомобил може да включва управление на автомобил на специална площадка, оборудвана със съоръжения, които имитират различни пътни и атмосферни условия. Продължителността на това обучение може да бъде:

1. не повече от 8 часа от часовете, предвидени за управление на автомобил по ал. 2;

2. не повече от 4 часа от часовете, предвидени за управление на автомобил по ал. 3.

Чл. 17. (1) Водачи на превозни средства, които се обучават за придобиване на начална квалификация за извършване на превоз на товари и притежават удостоверение за професионална компетентност за извършване на превоз на пътници, и обратното, се обучават само по темите, които са специфични за новата квалификация.

(2) Обучението по ал. 1 е с продължителност 70 часа, от които не по-малко от 5 часа - за управление на автомобил от съответната категория.

(3) Обучението за придобиване на квалификация по ал. 1, провеждано в курсове за ускорено обучение, е с продължителност 35 часа, от които не по-малко от 2 часа и половина - за управление на автомобил от съответната категория.

Чл. 18. (1) Периодичното обучение се провежда за усъвършенстване и актуализиране на знанията на водачите на всеки пет години.

(2) Водачите преминават курс за периодично обучение преди изтичане на срока на валидност на картата за квалификация на водача.

(3) Водачи, които притежават карта за квалификация на водача, чийто срок на валидност е изтекъл, както и водачите по чл. 4 от Директива 2003/59/ЕО, които са престанали да изпълняват професията, подлежат на периодично обучение, преди отново да започнат да упражняват професията.

(4) Периодичното обучение е с продължителност 35 часа, от които не по-малко от 5 часа - за управление на автомобил от съответната категория.

(5) Периодичното обучение се провежда на отделни части, които се състоят от не по-малко от 7 часа, или се провежда в края на периода от пет години.

Чл. 19. (1) След успешното завършване на обучението лицето по чл. 7, ал. 1 издава на водача удостоверение за професионална компетентност за превоз на пътници или товари.

- (2) Удостоверението за професионална компетентност, издадено за една от категориите или подкатегиите превозни средства С, С+Е, С1 или С1+Е, удостоверява професионалната компетентност на водача за всяка от останалите категории, съответно подкатегории превозни средства, посочени в тази разпоредба, за която водачът притежава правоспособност за управление на моторно превозно средство.
- (3) Удостоверението за професионална компетентност, издадено за една от категориите или подкатегиите превозни средства D, D+Е, D1 или D1+Е, удостоверява професионалната компетентност на водача за всяка от останалите категории, съответно подкатегории превозни средства, посочени в тази разпоредба, за която водачът притежава правоспособност за управление на моторно превозно средство.

Глава четвърта. ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАЧАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 20. (1) Изпитите за придобиване на начална квалификация се провеждат от лицето, провело обучението на кандидата, или от друго лице по чл. 7, ал. 1 чрез комисия, определена от него. Комисията се състои от председател и член.

(2) Лицата по чл. 7, ал. 1 уведомяват съответната регионална дирекция "Автомобилна администрация" за всеки изпит най-малко 14 дни преди провеждането му.

Чл. 21. (1) До изпит за придобиване на начална квалификация се допускат лица, преминали обучението, предвидено в тази наредба.

(2) Изпитът е теоретичен и съдържанието му е съгласно изискванията на учебната документация.

(3) Лицата по чл. 7, ал. 1 полагат писмен теоретичен изпит, чието съдържание е ограничено до темите относно новата начална квалификация.

Чл. 22. (1) За провеждане на изпитите на кандидатите за придобиване на начална компетентност лицата по чл. 7, ал. 1 предварително изготвят изпитни протоколи.

(2) Във всеки протокол се включват до 30 кандидати. В протоколите се посочват часът и мястото на провеждане на изпита.

(3) Документацията, свързана с изпита, се съхранява пет години след датата на провеждането му.

Чл. 23. (1) Изпитът за придобиване на начална квалификация се състои от две части.

(2) Първата част на изпита се състои в решаване на тест, включващ 60 въпроса с избор на верен отговор от няколко възможности. Тестовите са индивидуални за всеки кандидат и времето за решаването им е 60 минути.

(3) Втората част на изпита се състои в решаване на тест, съдържащ 20 отворени въпроса с посочване на отговор, и решаване на два казуса. Тестовите са индивидуални за всеки кандидат, а казусите са еднакви за всички кандидати, изпитвани през деня. За решаването на теста и на казусите на кандидатите се предоставят общо 120 минути.

(4) Изпитът е положен успешно, когато кандидатът е отговорил правилно на повече от 50 въпроса от теста за първата част, на 15 от отворените въпроси от теста на втората част и е получил не по-малко от 60 % от точките, предвидени за правилни отговори на казусите.

(5) Кандидатите, които са положили успешно първата част на изпита, но не са положили успешно втората му част, при следващите им явявания полагат само втората част на изпита.

(6) Кандидатите, които са получили положителна оценка на отворените въпроси от теста за втората част на изпита, но не са получили необходимия брой точки при решаването на казусите, полагат само частта от изпита, която представлява решаване на казуси.

(7) Тестовите за провеждане на изпита се състоят от въпроси, включени в утвърдения от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" масив от изпитни въпроси по чл. 8, ал. 2. Комбинацията от въпроси в един изпитен тест трябва да обхваща всички изучавани теми. При съставянето на тестовите не се допуска повторно използване на една и съща комбинация от изпитни въпроси.

Чл. 24. (1) Преди започване на изпита председателят на изпитната комисия проверява самоличността на кандидатите.

(2) Кандидати, които не представят документ за самоличност или са се явили след началото на изпита, не се допускат до изпит.

(3) Преди началото на изпита председателят на изпитната комисия дава указания относно реда за провеждането му, оценяването и времето за решаване на тестовите и казусите.

(4) Кандидатите изтеглят тестовите, които ще решават, по реда, по който са записани в протокола. Тестовите остават при комисията, докато и последният кандидат изтегли изпитния си тест.

(5) Председателят на комисията записва на видно място началото и края на всяка част на изпита.

(6) Председателят и членът на комисията за провеждане на изпита проверяват тестовете от първата част на изпита, вписват резултатите в протокола и ги обявяват на кандидатите.

Чл. 25. (1) До втората част на изпита се допускат кандидати, получили положителна оценка от първата част.

(2) След приключване на втората част на изпита председателят на комисията поставя в плик решените тестове и казуси, запечатва плика и се подписва върху него.

Чл. 26. (1) По време на изпита кандидатите работят самостоятелно.

(2) При решаването на тестовете от първата част на изпита верните отговори се отбелязват със знак "X". Корекции в изпитните тестове не се допускат.

(3) Кандидатите нямат право да напускат залата, в която се провежда изпитът, преди да са предали окончателно изпитните си тестове и казуси на комисията.

(4) Председателят на комисията може да отстрани от залата кандидат, който нарушава реда за провеждане на изпита.

Чл. 27. (1) Комисията за провеждане на изпита проверява и оценява тестовете и казусите от втората част на изпита в 14-дневен срок от датата, на която е проведен изпитът, след което нанася резултатите в изпитния протокол.

(2) Лицето, провело изпита, е длъжно да предостави достъп на кандидатите до резултатите от изпита, включително изпитните им тестове и казуси, както и да им разясни резултатите.

Чл. 28. (1) Лицето по чл. 7, ал. 1 издава удостоверение за професионална компетентност на лицата, положили успешно изпита за придобиване на начална квалификация.

(2) Удостоверение за професионална компетентност, издадено за една от категориите или подкатегиите превозни средства С, С+Е, С1 или С1+Е, удостоверява професионалната компетентност на водача за всяка от останалите категории, съответно подкатегиите превозни средства, посочени в тази разпоредба, за която водачът притежава правоспособност за управление на моторно превозно средство.

(3) Удостоверението за професионална компетентност, издадено за една от категориите или подкатегиите превозни средства D, D+Е, D1 или D1+Е, удостоверява професионалната компетентност на водача за всяка от останалите категории, съответно подкатегиите превозни средства, посочени в тази разпоредба, за която водачът притежава правоспособност за управление на моторно превозно средство.

Глава пета. КАРТА ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ВОДАЧА

Чл. 29. (1) Водачите, придобили удостоверение за професионална компетентност, подават заявление по образец (приложение № 6) до министъра на транспорта за издаване на карта за квалификация на водача. Към заявлението прилагат копие на удостоверението за професионална компетентност и снимка. Водачите по чл. 7, ал. 2 прилагат към заявлението за издаване на карта за квалификация на водача и копие на уведомлението по чл. 62, ал. 3 от Кодекса на труда, заверено от териториалната дирекция на Националната агенция за приходите.

(2) Министърът на транспорта или оправомощено от него длъжностно лице издава карта за квалификация на водача в 30-дневен срок от получаване на заявлението по ал. 1.

Чл. 30. (1) Картите за квалификация на водача се изработват и доставят на водачите срещу платена от тях цена от лице, регистрирано като търговец, определено след провеждане на конкурс, при условията и по реда на тази наредба.

(2) Въз основа на конкурса по ал. 1 се сключва писмен договор със срок до 10 години между изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" (възложител) и лицето, спечелило конкурса (изпълнител).

Чл. 31. (1) Възложителят открива конкурса със заповед, с която одобрява документацията за участие в конкурса. Заповедта за откриване на конкурса съдържа:

1. предмет на конкурса;
2. срок на валидност на предложенията;
3. място на получаване, цена и начин на плащане на документацията за участие в конкурса;
4. срок за получаване на документацията за участие в конкурса;
5. място и срок за получаване на предложенията за участие в конкурса;
6. място и дата на отваряне на предложенията;

7. размер на гаранциите за участие и за изпълнение на задълженията по договора.

(2) Документацията за участие в конкурса съдържа:

1. заповедта за откриване на конкурса;
2. пълното описание на предмета на конкурса;
3. техническите спецификации на картите;
4. критериите, относителната им тежест и методиката за определяне на комплексната оценка на предложението за участие в конкурса;
5. образец на предложението за участие в конкурса, както и указание за подготовката му;
6. проект на договор.

(3) Възложителят публикува съобщение за обявяване на конкурса в един централен ежедневник и в официалната страница на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" в Интернет в срок до 3 дни от датата на издаване на заповедта за откриване на конкурса.

Чл. 32. (1) В конкурса не може да участва лице:

1. което е обявено в несъстоятелност или е в открито производство по несъстоятелност или се намира в подобна процедура съгласно националните закони и подзаконовни актове;
 2. което е в производство по ликвидация или се намира в подобна процедура съгласно националните закони и подзаконовни актове;
 3. на което управител или член на управителния орган, а в случай че член на управителния орган е юридическо лице - неговият представител в съответния управителен орган, е осъден с влязла в сила присъда за престъпления против собствеността, против стопанството, против финансовата, данъчната или осигурителната система (изпиране на пари или измама), за престъпление по служба или за подкуп (корупция), както и за престъпления, свързани с участие в престъпна група;
 4. което има парични задължения към държавата или община по смисъла на чл. 162, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване или отсрочване на задълженията, или парични задължения, свързани с плащането на вноски за социалното осигуряване или на данъци съгласно правните норми на държавата, в която участникът е установен;
 5. което е лишено от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението.
- (2) Съответствието с изискването за търговска регистрация на участниците се удостоверява с актуално удостоверение за вписване в търговския регистър. Чуждестранните лица представят документ за търговска регистрация съгласно националното им законодателство.
- (3) При подаване на предложението за участие в конкурса участникът удостоверява липсата на обстоятелствата по ал. 1 с декларации.
- (4) При подписване на договора изпълнителят е длъжен да представи документи от съответните компетентни органи за удостоверяване липсата на обстоятелствата по ал. 1.
- (5) Когато участникът предвижда участието на подизпълнители при изпълнение на договора, изискванията по ал. 1 се прилагат и за подизпълнителите.

Чл. 33. (1) Участниците в конкурса трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да имат опит при извършването на дейности с подобен или аналогичен предмет;
 2. да имат технически възможности и професионална квалификация за изпълнението на предмета на конкурса;
 3. да имат икономически и финансови възможности за изпълнение на предмета на конкурса;
 4. да са администратори на лични данни.
- (2) Съответствието с изискването за наличие на опит при извършването на дейности с подобен или аналогичен предмет се доказва чрез представяне на списък на договорите за услуги с подобен или аналогичен предмет.
- (3) Съответствието с изискването за технически възможности и професионална квалификация се доказва чрез:
1. организационен проект, който съдържа предложенията на участника за начина, по който ще бъде организирана дейността за изпълнение на предмета на договора, относно:
 - а) осигуряването на инфраструктурата, производството и процеса на персонализация и доставка на картите за квалификация на водача;
 - б) начина на организиране на процеса по обработване на заявленията за издаване на карти за квалификация на водача, обработването на информацията от Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" и предаването ѝ на изпълнителя, включително данните, събрани при подаване на заявленията за издаване на картите, сроковете за тяхната обработка и привеждането им в електронен вид;
 - в) начина за изграждане на системата за подмяна на карти с изтекъл срок, загубени или повредени карти, сроковете за подмяна и правила, гарантиращи, че няма да се дублират картите;
 2. документи, удостоверяващи образованието и професионалната квалификация на лицата, които ще участват при изпълнението на договора;

3. сертификат за внедрена система за управление на качеството ISO 9001:2000 или аналогичен и сертификат за производство на документи с висока степен на защита, издаден от независима международнопризната организация;
 4. представяне на политика за действия при извънредни ситуации, гарантираща непрекъсваемостта на производството на картите;
 5. доказателства за търговската репутация на участника - препоръки за добро изпълнение;
 6. описание на техническото оборудване, необходимо за изпълнение на предмета на договора.
- (4) Съответствието с изискването за икономически и финансови възможности се доказва чрез:
1. годишен финансов отчет за последната отчетна година или някоя от съставните му части, и
 2. декларация за общия оборот и за оборота на услугите, които са предмет на конкурса, за последната година.
- (5) Съответствието с изискването по ал. 1, т. 4 се доказва с удостоверение за администриране на лични данни.

Чл. 34. Възложителят отстранява от конкурса участник:

1. който не е представил някой от изискваните документи по чл. 32, ал. 2 и 3 и чл. 33;
2. за когото са налице обстоятелства по чл. 32, ал. 1;
3. който е представил предложение, което не отговаря на предварително обявените условия;
4. не е представил цялата информация, изискваща се от участниците в конкурса, или предоставената от него информация е невярна или непълна.

Чл. 35. (1) Възложителят назначава комисия за провеждане на конкурса, като определя нейния състав и резервни членове.

- (2) Комисията се състои най-малко от трима членове, един от които задължително е правоспособен юрист. Възложителят може да привлече като членове или консултанти на комисията и външни експерти.
- (3) Комисията се назначава от възложителя след изтичане на срока за приемане на предложенията за участие в конкурса.

Чл. 36. (1) Членове на комисията или консултанти могат да бъдат лица, които декларират, че:

1. нямат материален интерес от възлагането на изпълнението на предмета на конкурса на определен участник;
 2. не са "свързани лица" по смисъла на Търговския закон с участник в конкурса или с посочените от него подизпълнители, или с членове на техните управителни или контролни органи.
- (2) Членовете на комисията и консултантите са длъжни да пазят в тайна обстоятелствата, които са узнали във връзка със своята работа в комисията.
- (3) Членовете на комисията и консултантите представят на възложителя декларация за съответствие на обстоятелствата по ал. 1 и за спазване на изискванията по ал. 2 при тяхното назначаване и на всеки етап от процедурата, когато настъпи промяната в декларираните обстоятелства.

Чл. 37. (1) Решенията на комисията се вземат с мнозинство от членовете ѝ. Когато член на комисията е против взетото решение, той подписва протокола с особено мнение и писмено излага мотивите си.

- (2) Когато по обективни причини член на комисията не може да изпълнява задълженията си и не може да бъде заместен от резервен член, възложителят издава заповед за определяне на нов член.

Чл. 38. (1) Комисията класира участниците в конкурса въз основа на комплексна оценка на предложенията, формирана на базата на следните критерии:

1. предложена цена за производството и персонализацията на една карта;
 2. технически възможности за изпълнение на предмета на конкурса;
 3. степен на сигурност на техническите и организационните мерки за защита на производствената база;
 4. срок за започване на изработването на картите.
- (2) В заповедта за откриване на конкурса и в методиката за оценяване на предложенията се посочват критериите и относителната тежест на всеки от тях. Начинът за оценяване на отделните критерии се определя с методиката за оценяване, която е част от документацията за участие в конкурсната процедура.
- (3) Критериите по ал. 1 се прилагат само по отношение на предложенията на участниците, които не са отстранени от участие в конкурса, на основанията, предвидени в чл. 34.
- (4) Комисията съставя протокол за разглеждането, оценяването и класирането на предложенията за участие в конкурса. Комисията приключва своята работа с предаване на протокола на възложителя.

Чл. 39. (1) Възложителят в срок пет работни дни след приключване работата на комисията издава мотивирана заповед, с която обявява класирането на участниците и участника, определен за изпълнител.

- (2) В заповедта по ал. 1 възложителят посочва и отстранените от участие в конкурса участници и мотивите за отстраняването им.
- (3) При писмено искане от участник възложителят е длъжен в тридневен срок от получаването да му осигури достъп до протокола на комисията за разглеждането, оценяването и класирането на предложенията. Възложителят може да откаже достъп до информация, съдържаща се в протокола, когато предоставянето ѝ противоречи на нормативен акт.

Чл. 40. (1) Възложителят сключва договор за възлагане на изпълнението на предмета на конкурса с участника, класиран от комисията на първо място и определен за изпълнител.

(2) Възложителят не сключва договор, когато участникът, определен за изпълнител:

1. откаже да сключи договор, или
2. не представи документ по чл. 32, ал. 4 или гаранция за изпълнение на договора.

(3) В случаите по ал. 2 възложителят определя за изпълнител следващия класиран участник и сключва договор с него.

Чл. 41. (1) Възложителят прекратява конкурса с мотивирана заповед, когато:

1. не е подадено нито едно предложение за участие или няма допуснат нито един участник;
2. всички предложения за участие не отговарят на предварително обявените условия от възложителя;
3. отпадне необходимостта от провеждане на конкурса в резултат на съществена промяна в обстоятелствата по причини, които възложителят не е могъл да предвиди;
4. са установени нарушения при откриването и провеждането му, които не могат да бъдат отстранени, без това да промени условията, при които е обявен конкурсът.
5. не е сключен договор поради наличие на някое от основанията по чл. 40, ал. 2 или отказ на всички класирани участници да сключат договор.

(2) Възложителят може да открие нов конкурс със същия предмет само когато първоначално обявеният конкурс е прекратен и заповедта за прекратяване не е обжалвана или ако е обжалвана, спорът е решен.

Чл. 42. (1) Участникът представя гаранция за участие в конкурса, а лицето, спечелило конкурса, представя гаранция за изпълнение при подписването на договора.

(2) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" определя размера на гаранцията за участие и на гаранцията за изпълнение на договора в абсолютна сума.

(3) Участникът и лицето, спечелило конкурса, представят гаранция за участие, съответно за изпълнение на договора в една от следните форми:

1. парична сума;
2. банкова гаранция.

(4) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" има право да задържи гаранцията за участие, когато участникът в конкурса:

1. оттегли предложението си след изтичането на срока за получаване на предложения;
2. обжалва заповедта на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" за определяне на изпълнител - до решаване на спора;
3. е определен за изпълнител, но не изпълни задължението си да сключи договор.

(5) В случаите по ал. 4, т. 1 и 3, когато участникът е представил банкова гаранция, изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" има право да пристъпи към упражняване на правата по нея.

(6) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" освобождава гаранциите за участие на отстранените и на класираните участници в срок три работни дни след изтичане на срока за обжалване на заповедта за определяне на изпълнител.

(7) При прекратяване на конкурса гаранциите на всички участници се освобождават в срок три работни дни след изтичане на срока за обжалване на заповедта за прекратяване.

(8) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" освобождава гаранциите по ал. 3, без да дължи лихви за периода, през който средствата законно са престояли при него.

(9) Условията и сроковете за задържане или освобождаване на гаранцията за изпълнение се уреждат в договора.

Чл. 43. Заповедите на възложителя по чл. 31, ал. 1, чл. 39, ал. 1 и чл. 41, ал. 1 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. Искването за начална квалификация се прилага:

1. за водачите, придобили правоспособност за управление на моторно превозно средство от подкатегории D1, D1+E и категории D или D+E след 10 септември 2008 г.;
2. за водачите, придобили правоспособност за управление на моторно превозно средство от подкатегории C1, C1+E и категории C или C+E след 10 септември 2009 г.

§ 2. (1) Водачите, придобили правоспособност за управление на моторно превозно средство от подкатегории D1, D1+E и категории D или D+E преди 10 септември 2008 г., подлежат на периодично обучение.

(2) Водачите, придобили правоспособност за управление на моторно превозно средство от C1, C1+E и категории C или C+E преди 10 септември 2009 г., подлежат на периодично обучение.

(3) Водачите по ал. 1, придобили правоспособност за управление на моторно превозно средство:

1. преди 31 декември 1970 г., преминават първия курс на периодично обучение до 31 декември 2009 г.
2. от 1 януари 1971 г. до 31 декември 1980 г., преминават първия курс на периодично обучение до 31 декември 2010 г.
3. от 1 януари 1981 г. до 31 декември 1990 г., преминават първия курс на периодично обучение до 31 декември 2011 г.
4. от 1 януари 1991 г. до 31 декември 2000 г., преминават първия курс на периодично обучение до 31 декември 2012 г.
5. от 1 януари 2001 г. до 10 септември 2008 г., преминават първия курс на периодично обучение до 10 септември 2013 г.

(4) Водачите по ал. 2, придобили правоспособност за управление на моторно превозно средство:

1. преди 31 декември 1970 г., преминават първия курс на периодично обучение до 31 декември 2010 г.
2. от 1 януари 1971 г. до 31 декември 1980 г., преминават първия курс на периодично обучение до 31 декември 2011 г.
3. от 1 януари 1981 г. до 31 декември 1990 г., преминават първия курс на периодично обучение до 31 декември 2012 г.
4. от 1 януари 1991 г. до 31 декември 2000 г., преминават първия курс на периодично обучение до 31 декември 2013 г.
5. от 1 януари 2001 г. до 10 септември 2009 г., преминават първия курс на периодично обучение до 10 септември 2014 г.

§ 3. В Наредба № 11 от 2002 г. за международен автомобилен превоз на пътници и товари (обн., ДВ, бр. 108 от 2002 г.; изм., бр. 83 и 85 от 2005 г.; бр. 26, 28, 46 и 95 от 2006 г.; бр. 36 от 2007 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 57а, ал. 2 се създава т. 5:

"5. документ, удостоверяващ професионалната квалификация на водача:

а) копие на карта за квалификация на водача, или

б) копие на свидетелство за управление на моторно превозно средство, на което е маркиран кода на Общността по чл. 10, параграф 2 от Директива 2003/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2003 г. относно начална квалификация и продължаващо обучение на водачи на някои пътни превозни средства за превоз на товари или пътници, за изменение на Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета и Директива 91/439/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 76/914/ЕИО на Съвета (ОВ, L 226/2003 г.) - Директива 2003/59/ЕО, издадени от компетентния орган на съответната държава, или

в) копие на национално удостоверение за професионална квалификация, признато за валидно на територията на държавите - членове на Европейския съюз."

2. В преходните и заключителните разпоредби се създава § 9:

"§ 9. Изискването по чл. 57а, ал. 2, т. 5 се прилага от влизането в сила на изискванията за начална квалификация и периодично обучение на водачите така, както е предвидено в § 1 и 2 от наредбата по чл. 7б, ал. 5 и чл. 7г, ал. 4 от Закона за автомобилните превози."

§ 4. Тази наредба се издава на основание чл. 7б, ал. 5 и чл. 7г, ал. 4 от Закона за автомобилните превози и въвежда изискванията на Директива 2003/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2003 г. относно начална квалификация и продължаващо обучение на водачи на някои пътни превозни средства за превоз на товари или пътници, за изменение на Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета и Директива 91/439/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 76/914/ЕИО на Съвета (ОВ, L 226/2003 г.)

